

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

НАУКОВА
БІБЛІОТЕКА
ІМ. І. І. МЕЧНИКОВА

За Наукові Кафедри

Орган парткому, ректорату,
комітету ЛКСМУ та профкому
Одеського ордена Трудового
Червоного Прапора
державного університету
ім. І. І. Мечникова

РІК ВИДАННЯ
ХХХVII

№ 14 (1034)

20 ТРАВНЯ

1971 р.

Ціна 2 коп.

РІШЕННЯ З'ЇЗДУ ПАРТІЇ—В ЖИТТЯ

Наш колектив активно включився у вивчення і пропаганду матеріалів ХХIV з'їзду КПРС. Особливо відповідальні завдання в цьому напрямку покладено на кафедри супільних наук. Зразу ж після закінчення роботи з'їзду колектив кафедри наукового комунізму обговорив зобов'язання, взяті ним на п'ятиріччя по здійсненню рішень з'їзду партії. Було обговорено та- кож розгорнути плани лекцій і семінарів по матеріалах з'їзду, які вже втілені в життя.

На наукових гуртках, що працюють під керівництвом викладачів кафедри, заслухано доповіді, реферати по матеріалах ХХIV з'їзду КПРС, кращі з яких були представлені на загальноуніверситетській студентській науковій конференції.

Крім внутрінівністєтських заходів, кафедра затвердила тематику двох лекцій по матеріалах з'їзду, що будуть прочитані в БМУ-14 та в підшефному Іванівському районі. Зараз в БМУ-14 вже про-

читано дві лекції. Їх доповідачі — Ф. Різник та М. Чистякова, а для трудящих Іванівського району лекцію прочитав Д. Щербаков.

Лекції по матеріалах ХХIV з'їзду КПРС члени кафедри читають і за завданням товариства «Знання», Будинку партосвіти. В районі області вже виїжджають В. Вовк, Ф. Різник та ін.

* * *

Кафедра історії КПРС проводить значну роботу по пропаганді й роз'ясненню матеріалів ХХIV з'їзду КПРС й ХХIV з'їзду КП України.

Всі викладачі представили тематику лекцій з матеріалів з'їздів, відпрацьовані плани лекцій й семінарських занять з матеріалів ХХIV з'їзду КПРС й ХХIV з'їзду КП України для мережі партійної освіти. Складена тематика теоретичних конференцій для підшефних районів області.

В травні буде проведено теоретичну конференцію в Іванівському районі на тему: «Ленінські принципи партійного керівництва». Старший викладач В. В. Козленко розробив тематику цієї конференції. Крім основної, буде зроблено ще чотири доповіді. Викладачі, аспіранти і студенти виступають з лекціями в мікрорайоні, в підшефних будівельних організаціях БМУ-2 тресту «Одесбудмеханізація» і в районах області.

Всього прочитано лекції з матеріалів ХХIV з'їзду КПРС й ХХIV з'їзду КП України — 67, з них в районах області — 27. Активну участь в читанні лекцій беруть доценти П. С. Столляр, Г. Д. Афіногенов, старший викладач В. В. Сенюшкін, доцент Я. М. Штернштейн, студент четвертого курсу історичного факультету, член наукового студентського гуртка Г. В. Орлов.

Н. ХМЕЛЬСОВА.

дина, голова районного Комітету народного контролю.

Виступаючи на зборах підтримали кандидатуру Маценко Ю. А.

Кандидатом в депутати Центральної райради депутатів трудящих по Центральному виборчому округу № 81 висунуто тов. В. В. Фащенко. Тов. Смольська А. К. запропонувала висунути кандидатом в депутати проректора з наукової роботи Василя Васильовича Фащенка. В. В. Фащенко — випускник нашого вузу, з відзнакою закінчив філологічний факультет. Бере активну участь в громадському житті університету, неодноразово обирається до складу партійного комітету університету, працював проректором по заочному і вечірньому навчанню, а зараз — проректор з наукової роботи.

Кандидатуру В. В. Фащенка підтримали виступаючі т. т. В. П. Дроздовський, П. О. Шайкевич, Л. І. Степанюк, А. О. Слюсар.

Збори нашого колективу висунули кандидатом в депутати райради по Центральному виборчому округу № 33 студента юридичного факультету Шалит В. М.

Тов. Михайлова І. В. вказав на те, що Шалит В. М. — сумлінний студент, староста курсу, бере активну участь в громадській роботі. Він висловив впевненість, що тов. Шалит В. М. виправдає довір'я виборців.

Тов. Михайлова І. В. підтримали т. т. Шибуњев В. С., Волков М. П., Пастернак М. Г.

СТУДЕНТИ!

На порозі екзаменаційна сесія.
Успішне її складання —
НАЙКРАЩА ВІДПОВІДЬ
НА РІШЕННЯ
ХХIV з'їзу КПРС

ПРИСВЯЧЕНА Василю Стефанику

Шляхова, яка розповіда про творчу майстерність видатного українського письменника В. Стефаника.

Засідання закінчилось обговоренням доповідей, в якому взяли участь професор І. М. Дузь та доцент Є. М. Прісовський.

Другого дня робота конференції проходила в науковій бібліотеці ім. Горького. На засіданні доцент Т. К. Чорна зробила доповідь «Коцюбинський і Стефаник», вчителька середньої школи № 7 І. Ф. Кремльова — «Стефаніт і Кобилянська», Л. М. Брелінська — «Мирослав Ірчан і Стефаник» та Ш. С. Скржилан — «Видання творів Стефаника».

УРОЧИСТЕ ЗАСІДАННЯ

Активно провадить свою роботу клуб «Іскра». На його засіданнях розглядається багато питань. Так, одне з засідань в квітні було присвячене визволенню нашого міста-героя Одеси від фашистських захарбників.

В урочистій обстановці на засіданні клубу, яке відкрила доцент кафедри історії КПРС Г. А. Пляшко, були присутні полковник запасу, учасник бой за звільнення нашого міста, начальник політвідділу гвардійського стрілкового корпусу В. М. Бородін, учасник оборони міста, одеського підпілля і штурму Берліна Я. А. Савченко, учасник оборони Одеси О. П. Бой-

ко, учасник оборони та звільнення Одеси доцент нашого університету Я. М. Штернштейн.

З великом інтересом студенти і викладачі слухали учасників минулых боїв, які розповіли про славні подвиги своїх однополчан.

Від імені всіх учасників зустрічі студентка з НДР Ірена Ян подарувала почесним гостям квіти, а студент з ДРВ Нгуен Хуан Тханг від імені в'єтнамського земляцтва Одеси поздоровив присутніх зі святом і вручив гостям значки Спілки трудащої молоді Хо Ші Міна.

На закінчення відбувся концерт. Н. Жигаловська.

Семінар агітаторів

Нещодавно відбувся семінар агітаторів будинків, на якому присутні заслухали доповідь доцента Я. Штернштейна на тему: «Зознання політика КПРС в світлі матеріалів ХХIV з'їзду КПРС», а також старшого викладача юридичного факультету Т. Пахомової, яка розповіла про соціалістичну виборчу систему.

Заступник секретаря парткому В. Світличний у своєму виступі зорієнтував присутніх на те, що в передвиборчий період особлива увага повинна приділятись розясненню матеріалів і рішення ХХIV з'їзду КПРС та ХХIV з'їзду КП України.

Почалось висунення кандидатів в депутати Верховної Ради УРСР та місцевих Рад депутатів трудящих. В університеті вже була проведена передвиборна нарада по висуненню кандидата в депутати Верховної Ради УРСР Ю. К. Смо-лича, а також кандидата в депу-

Висунення кандидатів в депутати

Висунення кандидатів в депутати до міської та районної Рад депутатів трудящих відбулося нещодавно на зборах нашого колективу.

До міської Ради депутатів трудящих кандидатами в депутати висунуто т. Зелінського І. П. та Оленович Н. Л. — працівників нашого університету.

На зборах, що відбулися на хімічному факультеті, висунуто кандидатом в депутати Оленович Н. Л. до Львівського по виборчому округу № 471.

З промовою виступила Суранова З. П., яка розповіла про життєвий шлях Оленович Н. Л.

Надія Львівна — вихованка нашого вузу, працювала заступником декана хімічного факультету, секретарем парторганізації факультету, обиралася членом парткому університету. Зараз — декан хімічного факультету. Проводить велику організаційну та виховну роботу. Раніше обиралася депутатом міської Ради і добре справлялася з цією почесною роботою.

Кандидатуру Оленович Надії Львівни одностайно підтримали Анісимов Ю. М., Позігун А. І. і весь колектив факультету.

Збори професорів, викладачів, студентів і службовців біологічного та геологічно-географічного факультетів одностайно висунули

САМОВІДДАНОЮ ПРАЦЕЮ ВІДПОВІМО

(З відкритих партійних зборів університету)

Всю ідеологічну роботу спрямувати на глибоке вивчення, пропаганду та виконання історичних рішень ХХIV з'їзду КПРС та ХХIV з'їзду КПУ, використовуючи для цього весь арсенал засобів ідейного впливу. Підвищити вимоги до дійовості всіх форм та засобів політико-виховної роботи.

(Із резолюції партійних зборів університету).

Як уже повідомляла наша газета, 6 травня ц. р. відбулись відкриті партійні збори університету. На їх початку секретар парткому Л. Х. Калустян проінформував комуністів про роботу парткому між березневими і травневими партійними зборами. Збори прийняли інформацію до відома. З доповідю «Рішення ХХIV з'їзду КПРС і завдання партійної організації вузу» виступив делегат ХХIV з'їзду КПРС, ректор університету професор О. В. Богатський.

— Робота з'їзу, — сказав доповідач, — привернула до себе увагу всіх трудящих радянської країни, всіх прогресивних людей світу, викликала тривогу експлуататорських класів. ХХIV з'їзд партії — велика історична подія сучасності. Він продемонстрував торжество ленінських ідей. Про це с'яснилося атмосфера, в якій проходив дільничний партійний форум — атмосфера революційного оптимізму, впевненості в справу комунізму, залишеної єдності партійних рядів, торжества ленінських принципів партійного керівництва. З'їзд був прикладом, взірцем принципового вирішення партійних і державних завдань з позицій марксизму-лєнінізму.

На мене, як і на всіх делегатів з'їзу,каже О. В. Богатський, величезне враження справила Звітна доповідь ЦК КПРС ХХIV з'їзу, з якою виступив Генеральний секретар ЦК партії Л. І. Брежнєв, а також доповідь голови Ради Міністрів СРСР О. М. Косигіна «Директиви ХХIV з'їзу КПРС по п'ятирічному плану розвитку народного господарства СРСР на 1971—1975 рр.». Звіт ЦК КПРС — великий марксистсько-ленінський історичний документ сучасності, в якому дано аналіз всіх проблем, які хвилюють весь світ. Він є програмою дальнього руху Країни Рад до комунізму. Ми слухали звіт Центрального Комітету партії з величезним інтересом, говорить далі О. В. Богатський, і хоч він тривав шість годин, для нас, делегатів, цей час проходив непомітно і не втомлював слухачів, бо все у Звітній доповіді ЦК КПРС було важливим, хвилюючим, продуманим, вагомим і теоретично обґрунтованим. Доповідь О. М. Косигіна хвилювала нас грандіозністю завдань, які поставив з'їзд партії перед радянським народом у дев'ятій п'ятирічці.

З'їзд дав глибокий аналіз діяльності партії між ХХIII і ХХIV з'їздами, коли ЦК твердо дотримувався і втілював у життя ленінські норми партійного керівництва, виконував Програму КПРС. За цей час партія змінила свої ряди, стала монолітною і могутньою, як ніколи. Виходячи з цього, з'їзд нарекслів велику програму економічних, політичних і соціальних заходів на наступні п'ять років. Нарекслено досягти валового приросту національного доходу в сумі

325 мільярдів карбованців. Це великий приріст. Він значно перевищує досягнення VIII п'ятирічки.

Головне завдання економічного розвитку, як це визначив ХХIV з'їзд, є підвищення матеріального добробуту всіх радянських людей. Саме тому в дев'ятій п'ятирічці виробництво засобів споживання на 4—5 процентів перевищує виробництво засобів виробництва. Щоправда, принциповою основою розвитку радянської економіки було і надалі буде виробництво засобів виробництва. Можливість, потреба дали змогу Партиї і Уряду асигнувати в дев'ятій п'ятирічці більше коштів на покращення добробуту радянських людей. У відповідності з цим з'їзд прийняв велику програму дальнього розвитку сільського господарства — збільшення його виробництва на 22 процента, а також дальнього прискореного розвитку тваринництва, зернового господарства. В план покращення добробуту трудящих входить розширення житлового будівництва, підвищення заробітної плати, пенсій, в тому числі колгоспникам.

Доповідач з теплотою розповідає про те враження, яке справили на делегатів з'їзу виступи керівників Партиї і Уряду, партійних діячів союзних республік, робітників, колгоспників, діячів науки і культури, а також керівників зарубіжних делегацій.

Велике враження на делегатів з'їзу справили виступи Першого секретаря ЦК КП України П. Ю. Шелеста, голови Ради Міністрів УРСР В. В. Щербицького, секретаря ЦК КП Білорусії П. М. Машерова, президента Академії Наук СРСР М. В. Келдиша, міністра оборони СРСР А. А. Гречко, міністра закордонних справ СРСР А. А. Громико, вчительки тов. Горської та інших делегатів. Захоплюючим був виступ міністра чорної металургії СРСР І. П. Казанця. Дуже цікаві питання у своєму виступі порушив міністр сільського господарства СРСР В. В. Мацкевич. Делегатів з'їзу радувала та велика турбота, яку проявляють Партия та Уряд про розвиток сільського господарства.

Обговорення Звітної доповіді ЦК КПРС велося в дусі ділової критики і самоkritики.

ХХIV з'їзд партії чітко визначив зовнішньополітичну лінію Радянської країни, підкреслило доповідач. З винятковою теплотою делегати з'їзу зустрічали виступи представників компартії Індокитаю і Близького Сходу. З'їзд від імені всього радянського народу твердо заявив, що СРСР разом з країнами народної демократії і всім прогресивним людством будуть рішуче вести боротьбу проти імперіалістичної агресії, одностайно виступатимуть на захист народів В'єтнаму від американської агресії і арабських народів від ізраїльських екстремістів і їх американських покровителів.

Висвітливши коротко питання,

які вирішував з'їзд, О. В. Богатський перейшов до викладу головних завдань партійної організації університету. В світлі рішень ХХIV з'їзду КПРС наші завдання, склали ректор університету, теж піднялися до рівня завдань часу — віку технічної революції. Вони самі по собі значно більші, ніж були раніше. Ми повинні, перш за все, вести саму активну пропаганду матеріалів і рішень ХХIV з'їзду КПРС серед широких мас трудящих, підвищити політико-виховну роботу, підвищити вимоги до ідеологічної підготовки кадрів, готовувати ідейно загартованіх будівників комунізму, наступально викривати буржуазну розтлінну ідеологію, готовувати спеціалістів, здатних успішно вирішувати економічні, політичні і соціальні завдання, висунуті ХХIV з'їздом партії.

Найважливішим нашим завданням, говорить доповідач, є перебудова в світлі рішень з'їзду нашої учбової, наукової і виховної роботи. Треба підняти на вищий рівень всі ці галузі роботи. У нас непогані перспективи. Ми готовуємося до організації факультету системи управління, ставимо питання про це перед відповідними органами. Базою такого факультету будуть кафедри філософії, психології, механіко-математичного факультету тощо. Ректорат і партком поставили питання про створення деяких нових спеціальностей і спеціалізацій.

Нові великі завдання стоять у справі дальнього розвитку матеріальної бази учбового процесу, у справі програмованого навчання, використання машин, педагогічної підготовки студентів. В університеті слід удосконалити всю систему учбової роботи, завершити складання п'ятирічних учбових планів. Філологічний, механіко-математичний і геолого-географічний факультети ще не мають таких планів. Слід покращати читання спецкурсів, проведення спецпрактикумів, уникнути порушення дисциплін викладачами, подолати серйозні відхилення від ритмічності. Адже деякі професори читають по 10—45 годин лекцій, а деякі по 250. Така диспропорція нічим не виправдана.

Не менш важливі проблеми стоять в галузі наукової роботи перед кафедрами гуманітарних дисциплін, природничими факультетами, проблемними лабораторіями, науковими установами. Справа в тому, що у нас не все гаразд у виконанні тем наукової роботи по гospодovirnій тематиці. 7-мільйонний економічний ефект — не найвищий рівень. Адже дві третини кафедр працюють не на належному рівні. За рахунок тільки фізики і хіміків ми цю роботу не піднімемо на рівень завдань, які становить перед нами ХХIV з'їзд КПРС.

Не все гаразд в університеті з виконанням плану захисту докторських дисертацій. За п'ятирічку університет підготував 20 докторів наук. Не дуже приемно констатувати той факт, що з 18 докторантів тільки три захистили дисертації, а 20 докторантів без відриву від виробництва, успішно здійснюючи велику наукову, громадську роботу, стали докторами наук. Тут слід нагадати декому про особисту відповідальність в робо-

ті над докторськими дисертаціями. В свою чергу парткому і ректорату треба більш ретельно підходити до підбору в докторантуру, посилити вимоги до докторантів.

Одне з найважливіших питань, від якого залежить вся робота університету і яке слід вирішувати якнайскоріше, це питання підбору, розстановки і виховання кадрів.

Деканатам і факультетським партійним організаціям слід проявляти більше самостійності, діловитості у вирішенні всіх питань, в тому числі кадрових, особливо при розв'язанні такого не дуже приемного заходу, як часткове скорочення штатів професорсько-викладацького складу. Слід добиватись персональної відповідальності за доручену справу, підвищувати вимогливість, покращувати дисципліну.

Останнє питання, на якому зупинився О. В. Богатський, це проблема господарської діяльності. Нам слід, каже доповідач, побудувати корпус на 10 тисяч квадратних метрів, два гуртожитки, їдальню на 300 місць. Це наш мінімум. Після трохи річки перерви будівельники приступили до роботи. Цю важливу проблему університет вирішив при умові, якщо до роботи на будівництво будуть заличені викладачі і студенти. Це буде планова робота. Університет використає в цьому досвід вузів Харкова та інших міст республіки. Тільки таким шляхом ця проблема може бути і буде успішно вирішена.

Доповідь закінчена. Першою в її обговоренні виступила декан історичного факультету доцент З. В. Першина.

Для нас, працівників кафедр суспільних наук, сказала вона, реалізація рішень ХХIV з'їзду КПРС розпочинається кожного дня в аудиторії, у нашій роботі зі студентами, у вихованні в молоді марксистсько-ленінського світогляду, комуністичної переконаності. У цьому напрямку ми виробили конкретні заходи і будемо їх послідовно здійснювати.

Важливим завданням для нас є також дальнє поглиблення методологічної підготовки студентів, підвищення науково-методичного рівня лекцій з суспільних наук. Слід більш послідовно здійснювати комплексні наукові дослідження з суспільних наук.

Важливим завданням для нас, істориків, є пропаганда матеріалів ХХIV з'їзду КПРС серед трудящих. Ми сповнені рішомості з чеснотою справитись з покладеними на нас обов'язками.

Завідуючий кафедрою фізіології рослин професор Г. В. Ткаченко відзначив велиke і відповідальні завдання, які поставив ХХIV з'їзд КПРС перед біологічною наукою. Це, зокрема, охорона природи, раціональне використання матеріаль-

них ресурсів. Це питання ми будемо розв'язувати шляхом надання практичної допомоги відповідним організаціям. Особливо важлива наша допомога працівникам сільського господарства в справі підвищення родючості ґрунтів з метою збільшення врожайності зернових та технічних культур.

Ми повинні особливу увагу звернути на підготовку в світлі рішень ХХIV з'їзду КПРС фахівців-біологів для народного господарства. Нам потрібно зміцнити учебово-матеріальну базу. У зв'язку з цим, сказав тов. Ткаченко, особливої ваги набирають питання будівництва гідробіологічної станції, розширення лабораторії електронної мікроскопії, організації лабораторії штучного клімату, проблемної лабораторії.

Ми повинні багато зробити в галузі науково-дослідної роботи. У цьому напрямку важливе значення має вивчення біологічних процесів Чорного моря.

Виступає доцент кафедри наукового комунізму Г. Л. Фролова. Вона розповідає про ту роботу, яку здійснює кафедра в справі пропаганди матеріалів ХХIV з'їзду КПРС серед трудящих міста і області, зупиняється на питаннях зміцнення кафедри освіченими кадрами з метою дальнього поліпшення якості викладання. Тов. Фролова вносить пропозицію організувати, окрім педагогічної практики, громадську, під час якої студенти могли б виконувати пропагандистську, агітаційно-масову роботу серед населення.

Член-кореспондент АН УРСР професор В. П. Цесевич порушує деякі питання вдосконалення процесу підготовки кадрів. Це можливо, говорити він, лише при умові підвищення потенціалу наших наукових досліджень. Ми зобов'язані передбачати напрямки дальнього розвитку науки з тим, щоб готувати таких спеціалістів, які будуть потрібні найближчому майбутньому. Ми повиннійти в ногу з наукою. Нам потрібно вдосконалити спецкурси, але, навчаючи студентів, не слід забувати, що потрібно й самим викладачам підвищувати свою педагогічну майстерність.

Тов. Цесевич підкреслює необхідність поліпшення інформації в університеті, створення у вузі необхідної матеріальної бази — добре обладнаних майстерень, лабораторій тощо. За рахунок наших збережень треба будувати справжні майстерні, де були б фізичний, хімічний цехи і т. д.

Виступає доцент, декан хімічного факультету Н. Л. Оленович. Вона розповіла комуністам про ту роботу, яка ведеться і яка буде проводитись на факультеті у світлі рішень ХХIV з'їзду КПРС. Н. Л. Оленович говорить, що матеріали

На протязі п'ятиріччя зосередити головну увагу на розвиткові дослідженій головних наукових напрямків, які склалися в університеті протягом останніх років в галузі суспільних, гуманітарних та природничих наук.

(Із резолюції партійних зборів університету).

ЗА НАУКОВІ КАДРИ

НА РІШЕННЯ ХХІV З'ЇЗДУ КПРС

(З відкритих партійних зборів університету)

ХХІV з'їзду КПРС з нового учи-
вого року будуть введені в робочі
плані специфічних курсів і загаль-
них курсів хімічних дисциплін. Ве-
лику роботу по пропаганді матері-
алів з'їзду проводять вчені фа-
культету. Вже прочитано трудя-
щим понад 120 лекцій про пер-
спективи розвитку хімії.

Тов. Оленович підкresлила не-
обхідність посилення досліджен-
ня з гостіговірною тематики. Високий
рівень гостіговірних робіт, сказа-
ла декан хімічного факультету, до-
зволить активно впроваджувати
результати досліджен-
ня у ви-
робництво, а також значно поліп-
шити матеріальну базу наших ка-
федр.

Ми вважаємо своїм обов'язком
поліпшити допомогу сільській шко-
лі. Тов. Оленович висловлює дум-
ку про створення на базі кафедри
неорганічної хімії методичного ка-
бінету хімії, який був би центром
організації підвищення кваліфіка-
ції вчителів міста й області.

Декан філологічного факультету
професор І. М. Дузь порушує пита-
ння теоретичної розробки проб-
лем літератури й мови вченими фа-
культету у світлі рішень ХХІV з'їз-
ду КПРС.

У центрі роботи з'їзду партії
було питання виховання нової лю-
дини. У цьому напрямку ми, фі-
лологи, повинні зробити дуже ба-
гато. Слід у першу чергу підви-
щити рівень читання лекцій, прак-
тичних і семінарських занять.

Партійна організація університе-
ту має багатий досвід політико-ви-
ховної роботи. Цей досвід треба
узагальнити. Назріла необхідність
видання збірника з досвіду масо-
во-політичної роботи в академі-
групах.

Тов. Дузь вносить пропозицію
створити історію партійної органі-
зації університету.

Про ефективність наукових до-
сліджень, впровадження їх у ви-
робництво говорить у своєму ви-
ступі професор кафедри геології

Л. Б. Розовський. Легко впровад-
жується у виробництво ті дослі-
дження, які, так би мовити, впису-
ються у відповідну галузь — хімія,
геологія тощо. Але як тільки про-
блема стає багатоплановою, бага-
тогалузевою — з'являється цілий
клубок економічних, організацій-
них та інших перешкод на шляху

її впровадження у виробництво.

Тов. Розовський пропонує ство-
рити міжвузівський гospoprzraхун-
ковий центр, який займається б ко-
ординацією впровадження науково-
вих досліджень у виробництво.

Секретар партійного комітету
університету доцент **Л. Х. Калустьян**
зупиняється на питаннях про-
паганди матеріалів ХХІV з'їзду
КПРС, посилення інтернаціональ-
ного виховання студентів і співро-
бітників, на деяких питаннях вдос-
коналення учебово-виховного про-
цесу, а також на завданнях парт-
організації в справі контролю за
діяльністю адміністрації. Цей кон-
троль покладає на партійну орга-
нізацію університету, на первинні
парторганізації ще більшу від-
повідальність за стан учбової, полі-
тико-виховної і наукової роботи,
за стан роботи усіх ланок нашого
університетського життя.

Партійний контроль, говорить
тов. Калустьян, означає, що на
будь-якій ділянці роботи без партійної
організації не може вирішуватися
питання прийому, розстан-
овки і виховання кадрів. Нам потрібно
звернути особливу увагу на таку
ділянку роботи, як пере-
ображення професорсько-викладаць-
кого складу. Треба, щоб переоб-
рання не проходило формально,
щоб ту чи іншу кандидатуру роз-
глядали з партійних позицій, вра-

ховуючи ділові і політичні якості
того чи іншого викладача або
співробітника.

Нам слід підвищити вимоги
до підбору викладачів-пого-
динників. Студентові не важливо,
хто читає лекцію — погодинник чи
штатний викладач. Для нього
важливо, щоб рівень лекції, її
якість відповідали сучасним вимогам.

В останній час партійні бюро
факультетів, партійний комітет, ре-
екторат приділяють багато уваги
питанням підбору, розстановки і
виховання кадрів. Було прийнято
багато хороших рішень. Треба більш
рішуче перетворювати ці рі-
шення в життя.

Нам необхідно, говорити далі
тов. Калустьян, добиватися вміло-
го поєднання колективності керів-
ництва з персональною відпові-
дальністю за доручену справу.

Як відомо, ХХІV з'їзд КПРС ба-
гато уваги приділив питанню ви-
користання внутрішніх резервів. Є
вони і в університеті. В минулому
семестрі, наприклад, зафіксовано
25 тисяч годин пропусків лекцій
студентами без поважних причин.
Це резерви, які не використані
для озброєння студентів змінами,
підвищення успішності і поліпшення якості підготовки
кадрів. Без поліпшення дис-
ципліни цього питання вирішити
не можна. Слід прищеплювати у
викладачів і студентів чіткість, ді-
ловість, підвищити ідейно-полі-
тичну загартованість кадрів. На-
жаль, на деяких факультетах ма-
ють місце факти пониження якос-
ті роботи методологічних семіна-
рів. Це геолого-географічний, істо-
ричний та інші факультети.

У світлі рішень ХХІV з'їзду
КПРС слід посилити контроль за

підвищеннем ідейно-політичного
рівня співробітників, студентів.
Треба поліпшувати ідейний зміст
лекцій, їх направленість, науково-
відомість, партійність. Це найперший
обов'язок деканатів, факультетів
та інших партійних організацій, вче-
тих рад, всіх комуністів.

Далі тов. Калустьян зупиняється
на питаннях інтернаціонального
виховання. У поточній п'ятиріці в
університеті буде збільшено кіль-
кість студентів-іноземців. Тому цю
роботу слід провадити більш ці-
леспрямовано. Особливу роль в
цьому напрямку повинні відіграти
кафедри суспільних наук та спеціаль-
ні кафедри.

Треба підвищити рівень лекцій
для студентів-іноземців, не допус-
кати в оцінці їх знань проявів лі-
бералізму.

Партійному комітету та ректората
тому доведеться багато зробити у
справі підбору викладачів російсь-
кої мови для іноземців. Адже це
є перші наставники студентів.

Нам потрібно змінювати інтер-
національні зв'язки між університе-
тетами соціалістичних країн, а та-
кож між університетами Радянсь-
кого Союзу. Дружба народів — це
одне з джерел могутності нашої
та

держави. Йдучи назустріч знамен-
ній даті — 50 річчю утворення
Союзу РСР, партійний комітет,
партійні організації факультетів
повинні ще більш поглиблювати,
удосконалювати форми інтернаці-
онального виховання студентів і
співробітників вузу.

Тов. Калустьян детально зупиня-
ється на питаннях пропаганди ма-
теріалів ХХІV з'їзду КПРС. Тре-
ба продовжувати віїзи наших
вчених у підшефні райони області
для читання лекцій. Матеріали
з'їзду партії повинні бути донесені
до свідомості кожної людини. Вче-
ні університету повинні викорис-
товувати всі форми і методи про-
паганди історичних накреслень фо-
руму комуністів.

На закінчення тов. Калустьян
висловлює впевненість, що колек-
тив вузу докладе всіх сил, знань,
щоб перетворити великі накреслен-
ня ХХІV з'їзду КПРС в життя.

З заключним словом виступив
ректор університету професор **О. В.**
Богатський.

Партійні збори університету од-
ностайно схвалили рішення ХХІV
з'їзду КПРС, накреслили конкретні
заходи по перетворенню їх в жит-
тя.

Кафедрам всіх факультетів значно підвищити ідейно-
теоретичний рівень лекцій, практичних, лабораторних та
семінарських занять. Доповнити програми загальних та
спеціальних курсів питаннями теорії, що виходять з рі-
шень ХХІV з'їзду КПРС та плану розвитку народного
господарства СРСР на 1971—1975 рр. На кожному фа-
культеті, згідно з рішеннями рад факультетів, ввести
в практику викладання нові спеціальні курси та семіна-
ри, які відповідають сучасним вимогам підготовки спе-
циаліста університетського профілю.

(Із резолюції партійних зборів університету).

ТОРЖЕСТВО ІДЕЙ ЛЕНІНІЗМУ

Чим більше років відділяє нас
від часу, коли жив і творив вели-
кий Ленін, тим більше, значніше і
злободенніше встає ленінська спра-
ва, її гігантська титанічна теоре-
тична і практична значимість.
Життя — кращий вчитель, крите-
рій правдивості теорії. Будівницт-
во комунізму в нашій країні, соціа-
лізму в країнах народної демократії
в Європі, Азії і Латинській Америці,
зростання світового комуністичного,
робітничого і національно-визвольного
руху — яскравий приклад життєвірдженю-
чої ленінізму.

В. І. Ленін передбачив далеко
вперед хід історичних подій. Йому
належать пророчі слова: «...Дайте
нам організацію революціонерів — і
ми перевернемо Росію!». Всю свою
титанічну енергію, весь свій орга-
нізаторський талант Ленін при-
святив створенню партії нового
типу, партії пролетарської рево-
люції і диктатури пролетаріату.
Заслуга В. І. Леніна в тому, що
він створив цільне вчення про
партію, розробив ідеологічні, ор-
ганізаційні, політичні і теоретичні
нови партії нового типу. Ленін
бачив в партії усебіднення всього
кращого, передового, геройчного,
що є в робітничому класі і трудя-
чих масах. Комуністична партія

— розум, честь і совість нашої
епохи.

В. І. Ленін створив гармонійне
вчення про стратегію і тактику
міжнародного революційного руху.
Будучи ворогом догматизму і на-
точництва, він вчив нашу партію,
братні комуністичні партії творчо
використовувати і розвивати марк-
сизм, виходячи з конкретного істо-
ричного становища, з особливості
кожної країни. В. І. Ленін все-
бічно розвивав вчення К. Маркса
і Енгельса про союз робітничого
класу і селянства, про диктатуру
пролетаріату, про національно-
визвольний рух. Він висунув важ-
ливе положення про те, що від-
стаючі країни, що скинули з себе
ярмо колонізаторів, можуть при до-
помозі передових країн пролетар-
ської диктатури, перейти на шлях
будівництва соціалізму, минувши
капіталістичну стадію розвитку.

В. І. Ленін писав про підтрим-
ку національно-визвольного руху,
про початок розпаду колоніальної
системи імперіалізму. Ці положен-
ня також близькі підтвердились.
Зарах завоювали незалежність по-
над 70 країн.

Велика Жовтнева соціалістична
революція — класичний приклад
здійснення ленінської теорії ре-
волюції. Ленінізм вчить, що світо-
ва революція відбувається

шляхом революційного відпаду від
капіталізму ряду країн, причому
форми і методи переходу до со-
ціалізму будуть різними. Соціа-
лістичні революції в ряді країн
Європи, Азії, на Кубі — новий
триумф ленінізму.

Після перемоги Жовтня В. І.

Ленін цілком присвятив себе спра-
ві будівництва соціалізму, зміц-
нення диктатури пролетаріату, со-
юзу робітничого класу з трудящими

масами, зміцнення єдності партії,

дружби і співробітництва на-
родів, наукової розробки страте-
гії і тактики міжнародного рево-
люційного руху, створення в ряді

країн комуністичних партій, вихо-
вання їх лідерів.

В. І. Ленін розробив науково
обґрунтовану програму і конкрет-
ний план будівництва соціалізму
і комунізму в нашій країні. Пер-
шорядне значення він надавав
розвитку важкої промисловості і
електрифікації країни, як матери-
ально-технічної бази соціалізму і
комунізму, як основи реконструкції
всього народного господарства, перетворення соціально-економіч-
ких основ сільського господарства,

чуклення економічної і оборон-
ної міці країни. В. І. Ленін вчив,

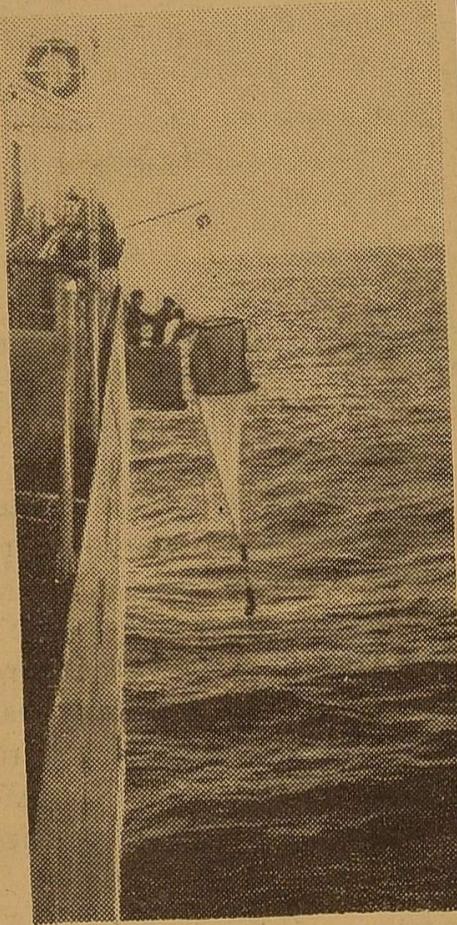
ЦК КПРС і всі братні комуні-

стичні і робітничі партії кер

ТВОРЧІСТЬ НАШИХ ЧИТАЧІВ

ВОЗДУХ ПОЛОН БІЕНЬЯ ЗЕМЛИ

Барабан не дошел
и труба не дошла.
покатилась в сырую траву.
И не сны,
а вороши скрежещут крыла,
обдувая голов синеву.
От лілової луны
до серебряних дюн
воздух полон бієнья земли.
Кто пробился к озерам
на Малый Бургун,
за озерами все полегли.
Не дошли.
У корней повалились в ничто,
добавляя к ничто
лишь ничто.
Кто при мысли о штопке
на старом пальто,
кто в бинокль изучая плато.

ФОТОЕТЮД А. ТАРАНА

И в распахнутый настежь
небесный пробел
только крик, как полоска ножа.
Кто срబел под шрапнелью
и кто не срబел,
одинаково в общем,
лежат.
Где гурьба детворы,
где боры и дворы,
от сирени в которых темно?
Не сорвали мечту,
Не раздули костры
не дошли.
И не все ли равно?
Все равно ли?
На этом ли свете,
на том.
В равномерном теченьи времен
дождь хлебнув на скаку
запрокинутым ртом,
всадник помчит,
что песня при нем.
Но покуда в любви
нет почтенья
гробам
и легенда
влетает
в хлеба,
недошедший над озером бьет
барабан
и побудку играет труба.
Это мы,
сигареты и сны побросав,
фотография времени
в рост,
прорубаем подтайавшие небеса,
чтобы рухнули
грудами
звезд.
Это дело живущих
и в каждом лице
перед боем горят корабли.
И наводят мечты
синеокий прицел
недошедшие
этой
земли.

Василий ПОПКОВ.

КАНОНАДА СТАЛІНГРАДА

Наступ... Наступ! Канонада
Біля Волти загула.
Гей, герой Сталінграда,
Слава, слава вам — хвала!
Будить згарища руйн
Ковентрі і Орадура—
Всіх пригноблених країн.
Канонада Сталінграда
Зве народи світу в бій.
Добивай фашиста-гада,
Нездоланий краю мій.
Не до сліз осиротілим,
Рано зводити кінці,
Амбразури власним тілом
Закривають ще бійці.
Наступ... Наступ! Край коханий
Визволяє світ з ярма.
І коне ворог гнаний—
Корчиться, здиха чума.

* * *

Як малими у жмурки грали,
Хоч жмурив, та бачив, як ти,
То ховалась за скелі-завали,
То за сніп колосків золотих.
І тебе я хотів шукати
Довго-довго і в квітах знайти.
Поки батько не кликав до хати,
Ми жмурими — раз я, а раз ти.
Ті далекі літа неповторні
Не забути ніколи в житті.
Розгорілись в середечному горні
Перші іскри святих почуттів.
...Як приємно ті дні гортати,
Щоб сказати у всіх на виду,
Не ховайсь в самотинь у саду,
Я навчився у жмурки грати
І тебе на край світа знайду.

С. ГРИГОРАШ.

З фронтового блокнота

З фольклорних записів П. Т. Маркушевського

Я ВСТРЕТИЛСЯ С НИМ

Я встретил его после боя опять
В украинской беленькой хате,
Лежал он на докторском
красном столе

В изорванном черном бушлате.
Тринадцать ранений хирург
насчитал,

Две пули засели глубоко.
А храбрый моряк все в бреду
напевал:

«Раскинулось море широко»...
Очнувшись от бреда, хирург
сказал:

«Жив будешь, зайди
на Ахтырку,
Жене передай мой прощальный
привет,
А сыну отдай бескозырку»

Записано від Антонюка Івана Володимировича, садівника в м. Одесі в липні 1962 року.

ОЙ МАЛА Я КОГУТА

Ой мала я когута
Та спілій на очі,
Завів курок у петрушку,
А сам став, рігоче.

Ой, когуте, когуте,
Заріжу на юшку,
Щоб не водив курочок
В зелену петрушку.

Зарізала когута,
Не хватило солі,
Як схватали за хвоста,
Викинула псові.

Записано від Єрошинської
Анісії Антонівни в с. Ново-
самарці Красноокнянського
району Одеської області
7 липня 1961 р.

А ю-Даг

Там, где волны о берег высокий
Бьются пенистыми валами,
Воду пьет большой, круглобокий
Медведь, превращенный в камень.

Ему оглядеться бы здорово —
Ведь такая кругом красота!
Но медвежью тяжелую голову
Черноморская тянет вода.

А ему бы гудком пароходным
Всю мощью звериной взреветь,
Но покорно воду соленую
Бесконечно глотает медведь.

Он бы встал да расправил
мускулы,
Приведя все живое в страх,
Да вот дело его серьезнее —
Он не просто медведь, он — гора.

Ты, конечно, в легенду не веришь,
Но поверь, это так нетрудно:
Если был Аю-Даг медведем,
Значит был он добрым и мудрым.

И еще: когда спят Адалары,
И приходят сны к человеку,
Аю-Даг поднимает лапу,
Отдавая салют Артеку.

Р. ХЕЙФЕЦ

Пам'яті Е. Д. Михайлова

На 88 році життя помер Євген Дмитрович Михайлов. З 1935 по 1960 рік він працював на географічному факультеті асистентом з геодезії та картографії.

Є. Д. Михайлов приділяв багато уваги підготовці висококваліфікованого спеціаліста, скромної і чуйної людини зберігають в своїй пам'яті всі, хто звертався до нього за розясненнями.

Євген Дмитрович завжди був оточений групами студентів, які

одержували від нього повні відповіді.

Він був у студентів і всіх співробітників найулюбленішим наставником і другом.

Світлий образ невтомного трудівника, висококваліфікованого спеціаліста, скромної і чуйної людини зберігають в своїй пам'яті всі, хто знову Е. Д. Михайлова, співробітники і вихованці геологогеографічного факультету.

ГРУПА ТОВАРИШІВ.

НАЗВИ МІСЯЦІВ

(Продовження. Початок у № 37
за 1970 р.)

СЛОВО ПРО СЛОВО

Травень — літературна назва п'ятого місяця року. Слово **травень**, як назва місяця було вже відоме в давньоруській мові. Його первісне значення було — «пора, коли найдужче ростуть трави».

Та поряд із назвою п'ятого місяця **травень** в українській літературній мові аж до Жовтня вживалась і назва цього місяця **май**. У російській та інших мовах п'ятий місяць також називається **май**. Однак, у цих мовах слово **май** за походженням є латинським, утвореним від назви язичеського бога Маюса, який, на думку давніх римлян, сприяв розвиткові рослинності. В українській мові було ж своє рідне слово **май**, здавна вживане в значенні «зелень». Ось чому так довго п'ятий місяць в українській мові мав дві паралельні назви — **травень і май**.

Червень — літературна назва шостого місяця року; діалектна — **червець**. Слово **червень** як назва місяця було вже в давньоруській мові. Утворилося воно від основи праслов'янського слова **черьвъ** за допомогою суфікса **-енъ**. На думку багатьох учених, первісне значення слова **червень** було — «пора, місяць черв'я, зокрема, період по-

яві такого різновиду черв'я, з яких добували барву червоної кольору, якою фарбували тканину».

Липень — літературна назва сьомого місяця року. В цю пору цвітути липи і дають найкращий пожиток для бджіл — липовий мед. Від основи слова — **лип** — а в говорах праслов'янської мови за допомогою різних суфіксів і була утворена назва цього місяця. Так, в давньоруській мові назва місяця була **липень**, у польській — **ліпець**, у чеській — **ліпен**, у сербській — **липань**, у словенській — **ліпан**.

У сучасній літературній білоруській мові слово **липець** як назва сьомого місяця і тепер уживається; у російській мові назва цього місяця збереглась тільки в її говорах. В українській мові **липець** як назва сьомого місяця вживалась аж до кінця XIX ст. І тільки на початку XX ст. за аналогією до морфологічної структури назв таких місяців, як **січень**, **березень**, **квітень**, **червень** і сьомий місяць стали називати **липень**, а не **липець**.

У західноукраїнських говорах цей місяць ще називають **копень** — місяць, коли скошений хліб складають у копи. Доцент А. МОСКАЛЕНКО

(Далі буде).

Доцент А. МОСКАЛЕНКО

(Далі буде).

На 88 році життя помер Євген Дмитрович Михайлов. З 1935 по 1960 рік він працював на географічному факультеті асистентом з геодезії та картографії.

Є. Д. Михайлов приділяв багато уваги підготовці висококваліфікованого спеціаліста, скромної і чуйної людини зберігають в своїй пам'яті всі, хто знову Е. Д. Михайлова, співробітники і вихованці геологогеографічного факультету.

ГРУПА ТОВАРИШІВ.